0 BD

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

Aan de minister van Veiligheid en Justitie
T.a.v. mr. drs. A.G. van Dijk
Directeur wetgeving en juridische zaken
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling HRM&OO

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 0000
f (088) 361 0022
www.rechtspraak.nl

datum 3 juni 2014
contactpersoon
e-mail
ons kenmerk UIT 8090 HRM&OO/LT
onderwerp consultatie wetsvoorstel Opleidingshuis

Geachte mevrouw Van Dijk,

Bij brief van 24 februari 2014 zond u ter consultatie het wetsvoorstel herziening opleiding rechters en officieren van justitie. Het wetsvoorstel zoals het thans voorligt, bevat vrijwel uitsluitend het schrappen van de term 'rechterlijke ambtenaren in opleiding' (raio's) in alle relevante regelgeving. In de plaats daarvan worden de rechter in opleiding (rio) en de officier in opleiding (oio) geïntroduceerd. Deze benamingen behoeven echter geen melding in de geamendeerde artikelen, aangezien de rio en de oio worden toegevoegd aan de omschrijving van rechterlijke ambtenaren in artikel 1 van de Wet op de Rechterlijke Organisatie (Wet RO). Hierdoor worden tevens de algemene bepalingen omtrent de functionele autoriteit op hen van toepassing.

De oorspronkelijke consultatietermijn is verlengd tot 1 juni 2014.

De Raad, gehoord de gerechten, adviseert als volgt.

ADVIES

De Raad constateert dat gekozen is voor rechter en officier in opleiding en niet voor daarnaast de benamingen raadsheer in opleiding en advocaat-generaal in opleiding. De 'raadsheer in opleiding' wordt aangesteld met een aanwijzing, gedurende welke hij (op maat) in het Opleidingshuis zal worden opgeleid. Hoewel hij dus opleiding zal genieten, krijgt hij niet de rechtspositionele status van de rechter in opleiding. De rechtspositionele bepalingen in de Wrra en de AMvB('s) ten aanzien van rio's zullen dus niet van toepassing zijn op instromende raadsheren. Dit uitgangspunt heeft de instemming van de Raad.

Verder merkt de Raad op dat in tegenstelling tot hetgeen de memorie van toelichting suggereert, de inhoudelijke onderwerpen die nu veelal in het Besluit opleiding rechterlijke ambtenaren (BORA) zijn geregeld, niet worden geregeld in dit wetsvoorstel. Het betreft onder meer de duur en eventuele verlenging van de opleiding, aanstelling en benoeming, beoordeling, ontslag, opleidingslocatie en bezoldiging. Deze onderwerpen zullen op het niveau van AMvB worden geregeld.

Overigens zal in de AMvB naar het oordeel van de Raad niet de selectie en de opleiding van de rio en de oio worden opgenomen, zoals het voorstel van wet onder onderdeel J, t.a.v. hoofdstuk 5 wet RO suggereert, nu deze onderwerpen juist door de Rechtspraak en het OM zelf worden geregeld, net als het beoordelingsreglement.

Een volgende opmerking van de zijde van de Raad betreft de opneming van een ontslaggrond in de Wrra voor de rio die tevens rechter-plaatsvervanger is, uit zijn ambt als rechter-plaatsvervanger. Dit biedt de mogelijkheid om een rio die niet functioneert in de opleiding te kunnen ontslaan als rechter-plaatsvervanger. Hoewel de mogelijkheid bestaat om de Hoge Raad om ontslag te vragen van een rechter-plaatsvervanger nadat hij minimaal twee jaar niet is opgeroepen, is de vraag of die weg openstaat voor de rio wiens opleiding wordt beëindigd, nu deze situatie niet genoemd wordt in de parlementaire stukken waarin voorbeelden worden genoemd waar de procureur-generaal van de Hoge Raad bij de Hoge Raad ontslag kan verzoeken. De Raad pleit daarom voor een wettelijke ontslaggrond in deze situatie. Immers, het is onwenselijk dat iemand die ongeschikt is bevonden om rechter te worden, wel benoemd blijft tot rechter-plaatsvervanger. Indien en voor zover deze suggestie niet wordt gevolgd, zou de Raad in elk geval graag een passage in de memorie van toelichting opgenomen zien, waaruit blijkt dat een ontslagen rio niet zal worden opgeroepen als rechter-plaatsvervanger en na twee jaar voor ontslag kan worden voorgedragen aan de Hoge Raad.

Een laatste punt dat mogelijk tot een aanvulling op het wetsvoorstel zou kunnen leiden, is het onderwerp van de stages van oio's bij de Rechtspraak als rechter-plaatsvervanger en van rio's bij het OM als plaatsvervangend officier. De Raad is met het College van procureurs-generaal en de NVvR van oordeel dat deze invulling van de stages over en weer mogelijk moet zijn, mits onder bepaalde voorwaarden (te weten niet contra legem handelen, stage vindt plaats binnen een ander ressort, ontslag als rechter-plaatsvervanger moet zijn geborgd en gedurende de stage is de band met het OM volledig doorgesneden). De verdere invulling van de stages dient voorts aan de Rechtspraak en het OM overgelaten te worden. Een werkgroep onder leiding van uw departement onderzoekt momenteel in hoeverre en onder welke voorwaarden deze stages mogelijk zijn. De voorlopige uitkomst hiervan lijkt te zijn dat het mogelijk is, zonder dat aanpassingen in wetgeving zijn vereist. De Raad heeft op dit punt dan ook geen wens tot aanvulling op het onderhavige wetsvoorstel.

Tenslotte heeft de Raad een aantal meer technische opmerkingen reeds op ambtelijk niveau gemeld.

Hoogachtend,

mr. F.C. Bakker
Voorzitter Raad voor de rechtspraak